

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/321/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714202245
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5714202245.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: Ing. Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom L.. T.. M. XXXX/XXX, XXX XX V., adresa pre doručovanie L.. D. XX, XXX XX V., právne zastúpený: JUDr. Jiří Zátopek, advokát so sídlom L.. K. X, XXX XX V., proti žalovanej: MUDr. B. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom L.. T.. M. XXXX/XXX, XXX XX V., právne zastúpená: JUDr. Milan Štúrik, advokát so sídlom S. XX, XXX XX V., v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/42/2014-719 zo dňa 26.07.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku odvolaním nenapadnutého ponecháva **n e d o t k n u t é**.

Žiadna zo strán **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom prikázal z majetku, ktorý tvorí bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, do výlučného vlastníctva žalobcu:

a) nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území C. Q. a sú zapísané na Okresnom úrade v Martine na liste vlastníctva č. XXX a to rekreačný domček súpisné číslo XXX, postavený na pozemku parcela č. 328 a pozemky parcely registra „C“, evidované na katastrálnej mape a to parcela č. 328 o výmere 130 m² - zastavané plochy a nádvoria a parcela č. 329 o výmere 1783 m² - záhrady,

b) nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území V. a sú zapísané na Okresnom úrade v Martine na liste vlastníctva č. XXXX a to garáž súpisné číslo XXXX, postavená na parcele č. 488/19 a pozemok parcela registra „C“, evidovaná na katastrálnej mape, parcela č. 488/19 o výmere 23 m² - zastavané plochy a nádvoria,

c) pohľadávku ako podiel na zisku voči spoločnosti ČEMAT s.r.o. vo výške 12 447 €.

Z majetku, ktorý tvorí bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal:

a) nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území V. a sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX a to rodinný dom súpisné číslo XXXX, postavený na parcele č. 5093/2 a pozemky parcely registra „C“, evidované na katastrálnej mape a to parcela č. 5093/1 o výmere 258 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 5093/2 o výmere 142 m² - zastavané plochy a nádvoria,

b) pohľadávku na vrátenie pôžičky 38 883 € voči spoločnosti BONAVIA s.r.o..

Okresný súd ďalej rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi na vyporiadanie jeho podielu na bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sumu 42 916 € a to do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca je povinný zaplatiť štátu náhradu trov konania 1 677,25 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť štátu náhradu trov konania 1 677,25 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca a žalovaná sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť štátu náhradu za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 7 948,50 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Žalobou, ktorá bola doručená dňa 25.02.2014, žalobca žiadal, aby súd rozhodol o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде manželstva. Žalobca uviedol, že manželstvo sporových strán zaniklo rozvodom dňa XX.XX.XXXX a do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí rodinný dom v V., rekreačný dom v C. Q., podiel žalobcu na čistom obchodnom imaní spoločnosti ČEMAT s.r.o. a podiel žalovanej na čistom obchodnom imaní spoločnosti BONA VIA s.r.o. Ako dôkaz o tom, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalobca predložil výpis z listu vlastníctva pre katastrálne územie V. č. XXXX, výpis z listu vlastníctva pre katastrálne územie C. Q. č. XXX a rozhodnutie Štátneho notárstva Martin č. D 592/81 zo dňa 16.07.1981. Týmto rozhodnutím žalobca preukázal, že garáž zdedil po nebohom otcovi Q. S. a nie je súčasťou bezpodielového vlastníctva manželov. Žalobca predložil aj účtovnú súvahu spoločnosti ČEMAT s.r.o. ku dňu 31.12.2010. Znaleckým dokazovaním a zhodným tvrdením sporových strán bolo preukázané, že súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území V. a sú zapísané na liste vlastníctva XXXX a to rodinný dom súpisné číslo XXXX, postavený na parcele č. 5093/2 a pozemky parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape a to parcela č. 5093/1 o výmere 258 m² - zastavané plochy a nádvoría a parcela č. 5093/2 o výmere 142 m² - zastavané plochy a nádvoría. Súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli ja nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území C. Q. a sú zapísané na Okresnom úrade v Martine na liste vlastníctva č. XXX a to rekreačný domček súpisné číslo XXX, postavený na pozemku parcela č. 328 a pozemky parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape a to parcela č. 328 o výmere 130 m² - zastavané plochy a nádvoría a parcela č. 329 o výmere 1783 m² - záhrady. Súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol aj pozemok, ktorý sa nachádza v katastrálnom území V. a je zapísané na liste vlastníctva č. XXXX a to parcela č. 488/19 o výmere 23 m² - zastavané plochy a nádvoría. Na tomto liste vlastníctva je ako spoločný majetok zapísaná aj garáž súpisné číslo XXXX. Tento zápis v evidencii nehnuteľnosti je však nesprávny, pretože dedičským rozhodnutím bolo preukázané, že túto garáž zdedil žalobca po svojom otcovi. Veci získané dedičstvom podľa § 143 Občianskeho zákonníka nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd z preventívnych dôvodov do výlučného vlastníctva žalobcu formálne priznal aj garáž súpisné číslo XXXX, pričom rešpektoval dohodu sporových strán, a skutočnosť, že garáž žalobca zdedil po otcovi a preto nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí len pozemok, na ktorom bola garáž postavená a ohľadne tohto pozemku sa strany dohodli tak, že žalobca na vyrovnanie podielu ohľadne tohto pozemku zaplatí žalovanej sumu 1 150 €. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že podiel žalobcu na obchodnom imaní spoločnosti ČEMAT s.r.o. bol 5 169,14 € a podiel žalovanej na obchodnom imaní spoločnosti BONA VIA s.r.o. bol 7 514,56 €. Na takto určenú výšku podielov sporových strán na obchodnom imaní obchodných spoločností súd prihliadol pri výpočte vyporiadacieho podielu. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov je aj pohľadávka žalobcu ako podiel na zisku voči spoločnosti ČEMAT s.r.o. vo výške 12 447 € a pohľadávka žalovanej voči spoločnosti BONA VIA s.r.o. na vrátenie pôžičky vo výške 38 883 €. Podľa záverov znaleckých posudkov predstavuje všeobecná hodnota majetku, ktorý tvorí bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ku dňu zániku manželstva 264 964 €. Závery znaleckého dokazovania sporové strany nenamietali. Z majetku, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, okresný súd do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal rekreačný domček, ktorý sa nachádza v katastrálnom území C. Q. v cene 60 800 €, pozemok pod garážou v cene 1 150 € (podľa vzájomnej dohody) a pohľadávku žalobcu ako podiel na zisku voči spoločnosti ČEMAT s.r.o. vo výške 12 447 €. Žalobcovi patrí aj podiel na obchodnom imaní spoločnosti ČEMAT s.r.o. v znalcom určenej výške 5 169,14 €, t.j. celkove 79 566 € (60 800 € + 1 150 € + 5 169 € + 12 447 €). Do výlučného vlastníctva žalovanej okresný súd prikázal rodinný domček v V. v znalcom určenej cene 139 000 € a pohľadávku žalovanej voči spoločnosti BONA VIA s.r.o. vo výške 38 883 €. Žalovanej patrí aj obchodný podiel spoločnosti BONA VIA v znalcom určenej výške 7 514,56 €. Celkove teda žalovanej pripadlo z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov majetok v hodnote 185 398 € (139 000 € + 38 883,89 € + 7 514,56 €). Podľa § 150 Občianskeho zákonníka majú byť podiely na bezpodielovom spoluvlastníctve manželov rovnaké a každému z nich by mali pripadnúť veci a peniaze v hodnote 132 482 € (majetok celkom 264 964 € : 2 = 132 482 €). Žalobcovi z majetku, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pripadli veci a práva v celkovej výške 79 566 €. Z toho dôvodu je žalovaná povinná na vyporiadanie jeho podielu mu zaplatiť sumu 52 916 € (132 482 € - 79 566 €). Na pojednávaní,

ktoré sa konalo dňa 26.07.2018 žalovaná tvrdila, že o nadobudnutie spoločného majetku sa zaslúžila vyššou mierou, než žalobca. Túto skutočnosť však presvedčivým spôsobom nepreukázala. V snahe ukončiť súdny spor žalobca súhlasil s tým, aby mu žalovaná na vyporiadanie jeho podielu vyplatila sumu o 10 000 € nižšiu, než aká mu patrí (52 916 € - 10 000 € = 42 916 €). Súd takto prejavenu vôľu žalobcu rešpektoval, ako aj jeho legitímnu snahu ukončiť súdny spor a preto zaviazal žalovanú, aby zaplatila žalobcovi na vyporiadanie jeho podielu na bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sumu 42 916 € a to do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Jednalo sa o sumu o 10 000 € nižšiu, než aká by pripadala žalobcovi pri rovnom delení podielov. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaného ustanovenia, teda podľa zásady úspechu v konaní, pričom dospel k záveru, že v danom prípade vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je pomer úspechu sporových strán v zásade rovnaký, preto súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania. Ďalej bolo potrebné rozhodnúť o trovách štátu, ktoré v konaní vznikli v dôsledku vyplatenia časti znaleckej odmeny ustanovenému znalcovi Ing. Jánovi Gregušovi a znaleckej organizácii JHS, s.r.o. zo štátnych prostriedkov a to vo výške 102 € na základe uznesenia č. k. 5C/42/2014-115 zo dňa 07.11.2014 (Ing. Ján Greguš) a vo výške 3 252,51 € na základe uznesenia č. k. 5C/42/2014-680 zo dňa 08.02.2018 (JHS, s.r.o.), teda celkom 3 354,51 €. Ide o účelné, preukázané a odôvodnené trovy konania, nárok na náhradu ktorých má štát voči stranám sporu, preto ich súd štátu priznal v plnej výške a vzhľadom na vyrovnaný pomer úspechu strán v spore im uložil povinnosť zaplatiť tieto trovy konania každému v rovnakej výške, t.j. každému v sume 1 677,25 €. Súdny poplatok za vyporiadanie súd stanovil na 7 948,92 €, ktorý sú strany povinné zaplatiť štátu spoločne a nerozdielne.

2. Proti rozsudku okresného súdu podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie proti výroku III., z dôvodov, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Žalovaná tvrdí, že suma 38 883 € netvorí masu BSM, nakoľko táto finančná čiastka pozostáva z pôžičiek, ktoré ona získala (od V. S.) a následne vložila do spoločnosti BONA VIA s.r.o.. Poskytnuté finančné prostriedky je nutné veriteľovi vrátiť, obdobne ako je nutné splatiť SLSP a.s. poskytnutý finančný úver. Okresný súd, ani znalecká organizácia pri vypracovaní znaleckého posudku sa nevysporiadala s tým, že úver je poskytnutý SLSP, ktorý je nutné vrátiť, nepozostáva len zo základnej istiny, ale táto sa navyšuje o výšku úrokov, čo má vplyv pri výpočte všeobecnej hodnoty majetku spoločnosti BONA VIA s.r.o.. V prípade ak by spoločnosť úver vrátane úrokov nesplácala, resp. nesplatila, spoločnosť by mohla o nehnuteľnosť prísť, financujúca banka by s ňou naložila podľa vlastného uváženia, odhliadnuc od nárokov žalovanej na vrátenie finančných prostriedkov. Z týchto dôvodov navrhla žalovaná vykonať dokazovanie ohľadom získania prostriedkov, ktoré boli použité za účelom poskytnutia pôžičiek spoločnosti BONA VIA s.r.o., ale aj za trvania manželstva so žalobcom. Súd tento dôkaz neakceptoval, uznesením návrh na dokazovanie výšky pôžičiek, ktoré si zobrala žalovaná, zamietol. Na základe uvedeného sa žalovaná domnieva, že nemožno nehnuteľnosť považovať za reálny majetok spoločnosti BONA VIA s.r.o.. Žalovaná tvrdí, že súd sa dôsledne nezaoberal a jednoznačne neustálil hodnotu pasív, ktoré patria do BSM. Nie je pravdou tvrdenie súdu, že žalovaná presvedčivým spôsobom nepreukázala, že by sa bola vyššou mierou zaslúžila o nadobudnutie spoločného majetku než žalobca, ktoré tvrdenie mala údajne uviesť až na pojednávaní dňa 26.07.2018. Žalovaná už v roku 2015 poukazovala a predkladala dôkazy o ňou vnesených investíciách do rodinného domu na ul. T. M. v V., uhrádzaním nákladov domácnosti, súdu predložila listinné dôkazy - pôžičky poskytnuté VÚB, SLSP, Stavebnou sporiteľnou, finančné prostriedky získané predajom osobného automobilu v jej vlastníctve, pôžičky poskytnuté žalovanej od fyzických osôb a pôžičky poskytnuté SLSP a V. S. spoločnosti BONA VIA s.r.o.. Žalovaná preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov.

3. Žalobca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vypořiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

9. Odvolací súd nad rámec spomenutého uvádza, že ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka, ktoré hovorí o zásadách vypořiadania BSM je svojou širokou formuláciou a exemplifikatívnym výpočtom zásad, z ktorých treba vychádzať pri vypořiadaní BSM, súdom umožňuje, aby majetkové vzťahy manželov k spoločnému majetku upravili čo najspravodlivejšie v súlade s dobrými mravmi, so záujmami manželov i ich maloletých detí. Súd pri vypořiadaní BSM môžu teda odstrániť tvrdosti zákona, ku ktorým by inak mohlo dôjsť pri strohom použití § 143 Občianskeho zákonníka. Vypořiadanie nemá len kvalitatívnu stránku, t.j. usporiadanie vlastníctva k jednotlivým veciam, ale aj kvantitatívnu stránku, pri ktorej ide o hodnotové podiely. Pri vypořiadaní je preto veľmi dôležité určiť správne ceny jednotlivých vecí i hodnotu celého majetku.

10. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok, a je povinný uhradiť to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na jeho oddelený (samostatný) majetok. To však neznamená, že pri vypořiadavaní dochádza k vyúčtovaniu všetkých príjmov a výdavkov manželov po celý čas trvania bezpodielového spoluvlastníctva. Preto sa na tie výdavky, ktoré nedosahujú mimoriadnu výšku alebo ak na to nie sú iné mimoriadne dôvody, zásadne neprihliada (môže ísť napr. o plnenie vyživovacej povinnosti). Naproti tomu by sa malo uhradiť to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený (samostatný) majetok. Pri určovaní výšky náhrady toho, čo každý z manželov vynaložil na spoločný majetok, sa prihliadne na zníženu (redukovanú) hodnotu veci (napr. v dôsledku jej spoločného užívania) pri zániku bezpodielového spoluvlastníctva.

11. Pri vypořiadaní bezpodielového spoluvlastníctva by mali byť medzi účastníkov rozdelené veci v pomere zodpovedajúcom veľkosti ich podielov. V niektorých prípadoch však taký postup nie je účelný. V takom prípade nemožno vylúčiť, aby veci boli prikázané len jednému manželovi a aby, ak je ich hodnota vyššia, než jeho podiel na spoločnom majetku - mu bola uložená povinnosť tento rozdiel vyrovnáť druhému manželovi v peniazoch.

12. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu na základe všetkých výpovedí a tvrdení strán, všetkých vykonaných dôkazov, pri zohľadnení všetkých aktív a pasív, ktoré patrili do BSM. Za účelom určenia hodnoty vecí patriacich do BSM súd vychádzal zo sumy určenej znaleckým posudkom. Znalecké dokazovanie vo vzťahu k určeniu hodnoty hnuťelných vecí, tvoriacich BSM, bolo vykonané v potrebnom a dostatočnom rozsahu a neboli voči nemu vznesené

žiadne námietky. Po zohľadnení všetkých vyššie spomenutých dôkazov okresný súd postupoval správne pri určení masy BSM a pri jej následnom delení medzi žalobcu a žalovanú za dodržania všetkých zásad obsiahnutých v Občianskom zákonníku vzťahujúcich sa na vyporiadanie BSM. Rozhodnutie okresného súdu je preto vecne správne a dodržiava všetky základné zásady ako sú právo na spravodlivý súdny proces, právo na rovnosť zbraní (kontradiktórnosť konania), právo na spravodlivé rozhodnutie vo veci pri zachovaní účelu konania a záujmov všetkých strán.

13. V podanom odvolaní žalovaná namieta, že suma 38 883 € netvorí masu BSM, nakoľko táto finančná čiastka pozostáva z pôžičiek, ktoré ona získala (od V. S.) a následne vložila do spoločnosti BONA VIA s.r.o.. Poskytnuté finančné prostriedky je nutné veriteľovi vrátiť, obdobne ako je nutné splatiť SLSP a.s. poskytnutý finančný úver. Okresný súd, ani znalecká organizácia pri vypracovaní znaleckého posudku sa nevysporiadala s tým, že úver je poskytnutý SLSP, ktorý je nutné vrátiť, nepozostáva len zo základnej istiny, ale táto sa navyšuje o výšku úrokov, čo má vplyv pri výpočte všeobecnej hodnoty majetku spoločnosti BONA VIA s.r.o.. V prípade ak by spoločnosť úver vrátane úrokov nesplácala, resp. nesplatila, spoločnosť by mohla o nehnuteľnosť prísť, financujúca banka by s ňou naložila podľa vlastného uváženia, odhliadnuc od nárokov žalovanej na vrátenie finančných prostriedkov. Z týchto dôvodov navrhla žalovaná vykonať dokazovanie ohľadom získania prostriedkov, ktoré boli použité za účelom poskytnutia pôžičiek spoločnosti BONA VIA s.r.o., ale aj za trvania manželstva so žalobcom. Súd tento dôkaz neakceptoval, uznesením návrh na dokazovanie výšky pôžičiek, ktoré si zobrala žalovaná, zamietol. Na základe uvedeného sa žalovaná domnieva, že nemožno nehnuteľnosť považovať za reálny majetok spoločnosti BONA VIA s.r.o.. Žalovaná tvrdí, že súd sa dôsledne nezaoberal a jednoznačne neustálil hodnotu pasív, ktoré patria do BSM.

14. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku z bodu 4. vyplýva, že na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 26.07.2018, právny zástupca žalovanej tvrdil, že suma 38 883 € nie je pohľadávka žalovanej voči spoločnosti BONA VIA s.r.o., ale jedná sa o záväzok tejto spoločnosti voči nej. Aj keď z obsahu znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že sa jedná o pohľadávku a nie záväzok, súd ohľadne tejto skutočnosti pre istotu opätovne vypočul zástupcu znaleckej organizácie Ing. Darinu Huťkovú, ktorá presvedčivým spôsobom vysvetlila, že v účtovnej evidencii spoločnosti BONA VIA s.r.o. je evidovaný aj záväzok tejto spoločnosti voči žalovanej na vrátenie pôžičky vo výške 38 883 €. Po vyše štyroch rokoch od začatia súdneho sporu začal právny zástupca žalovanej tvrdiť, že existuje aj záväzok žalovanej voči banke a tento záväzok by mal byť takisto súčasťou prejednávaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalovaná však nevedela uviesť, voči ktorej banke má tento záväzok a v akej výške. Právny zástupca navrhol, aby v tejto súvislosti súd vykonal dokazovanie. Akým spôsobom by mal súd dokazovanie vykonávať, neupresnil. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila a na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 09.06.2014 rozsah majetku, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, uvedený žalobcom, nepoprela. Neuvedla, že súčasťou majetku by mal byť aj záväzok z pôžičky voči banke. Okresný súd preto konštatoval, že návrh žalovanej, aby súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva bol aj záväzok žalovanej voči banke, mohla žalovaná predložiť už v roku 2014. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 12.07.2018, žalovaná nevedela uviesť, voči akej banke jej vznikol záväzok vrátiť pôžičku, aká výška je tejto pôžičky a kedy tento záväzok vznikol. Z týchto dôvodov súd návrh na dokazovanie o existencii a o výške pôžičky, ktorú si žalovaná zobrala v banke za účelom poskytnutia pôžičky spoločnosti BONA VIA s.r.o. zamietol. Žalovaná ani nenavrhol, aké konkrétne dokazovanie by súd v tomto smere mal vykonať.

15. Odvolací súd uvádza, že dokazovanie je osobitná činnosť súdu, ktorá je sústredená na nadobúdanie poznatkov o veci, ktorá už je predmetom súdneho konania. Základným znakom civilného sporového konania je kontradiktórnosť konania v spojitosti s povinnosťou strán predložiť a zabezpečiť dôkazy na podporu svojich tvrdení (dôkazné bremeno). Podľa § 185 CSP môže súd vykonať len tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, pričom sám rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Iba celkom výnimočne môže súd vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli strany sporu. Ide o prípady, kedy je kladený zvýšený dôraz na ochranu práv a oprávnených záujmov jednej zo strán, a to spotrebiteľské spory, konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, antidiskriminačné spory, a individuálne pracovnoprávne spory. Proces dokazovania je teda v civilnom sporovom konaní vybudovaný výlučne na princípe prejednacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa presúva na procesné strany.

16. Strana sporu musí uviesť skutkové tvrdenia jasne, úplne a zrozumiteľne (povinnosť tvrdenia). Povinnosť tvrdenia je úzko spojená s dôkazným bremenom. Jej nespĺnenie má spravidla významné dôsledky pre rozhodnutie vo veci samej. Neunesenie dôkazného bremena totiž znamená neúspešnosť strany v spore. Samotná skutočnosť, či strana sporu, resp. účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi sporovými stranami v spore závisí na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti sporových strán. Obvykle platí, že žalobca je v zásade povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho ohrozené alebo porušené právo, resp. právom chránený záujem. Žalovaný je povinný (za predpokladu, že chce byť úspešný v spore) tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré právo žalobcu vylučujú. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2018, sp. zn. 2 Cdo 27/2017

17. V zmysle § 153 strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (teda najmä skutkové tvrdenia, popretia skutkových tvrdení, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom a hmotnoprávne námietky) nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedela, ani ich nemohla predvídať, a ktoré vyšli najavo až po tom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy. Ak strana nepredložila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, súd nemusí (fakultatívne) na ne prihliadnuť, pričom Civilný sporový poriadok demonštratívny výpočtom uvádza, že môže ísť napríklad o situáciu, ak by prihliadnutie na tieto prostriedky vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak by súd aplikoval § 153 ods. 2 CSP, a teda neprihliadol by na neskoro predložené prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, môže sa stať, že skutkový stav v čase vyhlásenia rozsudku môže byť iný než súdom zistený skutkový stav, preto je v ustanovení § 217 ods. 1 CSP ustanovené, že aj napriek tomu, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté. V prípade, ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany z dôvodu aplikácie sudcovskej koncentrácie konania neprihliadol, musí to uviesť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

18. Zákonná koncentrácia konania predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, ak súd neaplikoval sudcovskú koncentráciu konania. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, alebo má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípadne ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

19. Odvolací súd konštatuje v zhode s napadnutým rozsudkom, že na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 12.07.2018, žalovaná nevedela uviesť, voči akej banke jej vznikol záväzok vrátiť pôžičku, aká výška je tejto pôžičky a kedy tento záväzok vznikol. Z týchto dôvodov okresný súd návrh na dokazovanie o existencii a o výške pôžičky, ktorú si žalovaná zobrala v banke za účelom poskytnutia pôžičky spoločnosti BONA VIA s.r.o. zamietol. Žalovaná nenavrhol, aké konkrétne dokazovanie by súd v tomto smere mal vykonať. Žalovaná ani v rámci odvolacieho konania neuviedla aké dokazovanie by mal súd v tomto smere vykonať. Žalovaná si tak v tomto smere nespĺnila dôkaznú povinnosť, nepreukázala existenciu pôžičiek a neoznačila konkrétne dôkazy na podporu svojich tvrdení. V duchu zásady hospodárnosti konania a princípu právnej istoty aj odvolací súd považuje dokazovanie v tomto smere za neuskutočiteľné. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej

inštancie vo výroku napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti. V ostatných výrokoch nenapadnutých odvolaním ponecháva rozhodnutie okresného súdu nedotknuté.

20. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Odvolateľ v odvolacom konaní úspešný nebol, žalovanej strane však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti jeho rozsudku.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)